

Resultataftale 2022

mellem

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

og

Sydslesvigudvalget

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. (efterfølgende Dansk Centralbibliotek/DCB eller som opdelt i hhv. Biblioteket og Forskningsafdelingen).

Resultataftalen omfatter Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke i perioden 1. januar 2022 til 31. december 2022, jf. § 5 stk. 2 i lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig.

Bibliotekets og Forskningsafdelingens tilbud og initiativer sker altid i et flerårigt perspektiv. Dog med den bemærkning at disse løbende bliver tilrettet, når nye behov opstår. Grundet de statslige bevillingsregler fastsættes det årlige bevillingsniveau i henhold til de på de årlige finanslove opførte midler, og efter drøftelser mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatkrav for Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingens virke baseret på egne formulerede formål og målsætninger. Sydslesvigudvalgets driftstilskud udgør sammen med virksomhedens øvrige indtægter den økonomiske ramme, inden for hvilken DCB og Forskningsafdelingen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås med det formål at udbrede kendskabet til Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke og for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig har Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V.

2.1. Baggrund

Dansk Centralbibliotek er det danske bibliotek i Sydslesvig. Hovedbiblioteket er beliggende i Nørregade 59, Flensborg. Der er filialer i Slesvig, Bismarcksgade 18 A og i Husum, Nystaden 81. Derudover er der et fællesbibliotek på Jes-Kruse-Skolen, Egernførde. Biblioteket har to bogbusser, som betjener hele det sydslesvigske område med besøg ved et stort antal skoler, børnehaver, børne- og ungdomshuse, skolefritidsordninger, forsamlingshuse samt et stort antal buslånere, hvis lånerkort ofte gælder for en hel familie.

Biblioteket servicerer Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. ved at stille materialer til rådighed til fritidslæsning fra skolebibliotekerne. Biblioteket har en stor samling af lokallitteratur, der går under betegnelsen: Den Slesvigske Samling. Den Slesvigske Samling består af ca. 60.000 materiale-enheder, bøger, film, musik, pjecer m.v. samt 600 digitaliserede værker fra den boghistoriske samling og råder over forskellige tilbud til studerende. Derudover er der under Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. en selvstændig Forskningsafdeling med eget budget. Endvidere er Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. også ansvarlig for det løbende samarbejde med øvrige organisationer i vores kultur- og videnscentrum i Flensborg, for tiden med Foreningen Norden (og deres sekretariat); Sydslesvigs danske Kunstforening, ECMI-Library (ECMI, European Center for Minority Issues) samt SSW – Ungdom, Gymnastikforeningen DAN, Foreningen af Aktive Kvinder og Sydslesvigs Folkeuniversitet. Se nedenfor vedr. opgaver relateret til Nordisk Info Sønderjylland/Slesvig, Nordisk Info, som har lukket deres virksomhed ultimo 2021.

2.2. Organisation, medlemmer og personale

Bibliotekets øverste myndighed er Biblioteksbestyrelsen, hvis medlemmer er udpeget af, og repræsentanter for følgende organisationer: Grænseforeningen e. V., Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening e.V., Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger e.V., Sprogforeningen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.samt en repræsentant fra Brugerrådet. Der er endvidere valgt to medarbejderrepræsentanter.

Den daglige ledelse varetages af bibliotekschefen og souschefen. Forskningsafdelingen, hvis forskningsleder leder historikerne, modtager faglig sparring og rådgivning af et dertil nedsat Forskningsudvalg.

2.3. Historie og fremtidige udviklingsmuligheder

Biblioteket blev stiftet med udgangspunkt i bogsamlingen i Gustav Johannsens hjem i Flensborg fra 1891. Da Johannsens bogsamling ikke længere kunne rummes mere i privat regi, fortsatte biblioteksarbejdet fra 1921 i Flensborghus frem til 1959. Litteratursamlingen omkring det gamle hertugdømme Slesvig blev en selvstændig enhed, der i 1949 fik navnet 'Den Slesvigske Samling'. En af de største begivenheder inden for det danske biblioteksvæsen i Sydslesvig, var biblioteksnybygningen i 1959. Med oprettelsen af 'Studieafdelingen' i 1963, bekræftedes biblioteket som en regional forskningsinstitution.

Biblioteket har iværksat en proces med at undersøge alternative muligheder for en ny fysisk ramme, som bedre kan facilitere de mange opgaver, et moderne bibliotek skal løse – og samtidig være bedre indrettet i forhold til de logistiske behov – f.eks. med hensyn til bogbusser, gæsteparkering mv. Samtidig er der i 2021 truffet beslutning om, at Grænseforeningen e.V. ikke længere ejer bygningen Norderstrasse 59, men at Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. ejer bygningen (fortsat med pant til Byggestøttefonden).

2.4. Mission

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig har jf. vedtægterne til formål

- at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark
- at formidle dansk og nordisk sprog og kultur
- at fremme kendskabet til Sydslesvigs særpræg
- at fremme historisk og anden videnskabelig forskning og formidling
- at indsamle, registrere og bevare arkivalier

2.5. Vision

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs vision er, at vi vil være stedet, hvor man møder alt det danske, dog i visse sammenhænge også i udvidet udgave som:

”stedet, hvor du kan møde alt det danske – det slesvigske & det nordiske”

Biblioteket har en stor styrke i at være grundlagt på dansk kultur og skal forstærke sit fokus på formidling af dansk sprog og dansk kultur, hvor det skal markere sig som stærk samarbejdspartner for alle i grænselandet og Sydslesvig. Fokus på bibliotekets særlige rolle som en del af det danske mindretal i Sydslesvig skal således opretholdes og styrkes. Formidlingen af nordisk sprog og kultur fortsætter.

Biblioteket er både læsestedet, lærestedet og mødestedet i forlængelse af bibliotekets funktion som kultur-, oplysnings- og læringsinstitution, altså som samlingssted. Biblioteket skal fortsat arbejde med biblioteksrummene/bogbusser, som det sted hvor brugerne mødes og både får gode og uventede oplevelser. Bibliotekets lokaler er borgernes rum, stedet hvor man henter viden og hvor man har udviklende demokratiske diskussioner og stedet hvor foreninger og sociale grupperinger mødes. Bibliotekerne er lokalsamfundets mødested – et ”bytorv”, der skaber liv, debat, deltagelse og udvikling.

2.6. Nøgletal

Udvikling i udlån

	2016 2016*)	2017*)	2018	2019	2020
Samlet udlån	458.445 321.066	290.681	270.133	276.972	201.526
Deraf via skolerne	166.701 143.908	122.330	109.679	114.018	76.063

*) Der er tale om en ændret opgørelsesmetode, da vores tal fra 2017 ikke længere viser fornyelser – og som tidligere har været 30-35 % af udlån. Samtidig er der også en periode med udlånsudfordringer pga. det nye, fælles bibliotekssystem, og endeligt må påpeges, at de ansvarlige for vores nye system, KL's KOMBIT, er i dialog med Danmarks Statistik om opgørelser mv., så der som sådan tages generelt forbehold for opgørelser for nuværende. For 2016 er tallene forsøgt opgjort både på gammel og ny måde, for at muliggøre en sammenligning.

Udlån i løbet af 2019 + 2020

På grund af corona-nedlukningen vil vi gerne gå i detaljer med, hvordan udlånet konkret er sammensat – så man kan se, at de første to måneder var gode måneder, med et udlån på niveau med de forgangne år. Senere på året – da der efter sommer var adgang til biblioteket – kom vi også noget bedre i gang med at stabilisere udlånet.

	2019	2020
Januar	29.441	29.434
Februar	27.555	27.128
Marts	26.567	12.275
April	19.631	692
Maj	24.475	6.385
Juni	20.735	11.359
Juli	7.170	6.263
August	24.597	18.021
September	28.129	25.995
Oktober	19.537	18.803
November	28.668	27.658
December	17.263	13.013

Udvikling i besøgstal

	2016	2017	2018	2019	2020*)
Flensborg Bibliotek	103.125	97.462	88.632	97.354	64.051

Her må bemærkes, at der siden 2016 har været foretaget en meget konservativ fastsættelse, som baseres på en faktor 0,85 fraregnet det faktisk registrerede antal gæster, og forinden dette også fraregnet 10.000 konkrete registreringer, baseret på at tage højde for både medarbejdere og håndværkere, post mv. Det faktiske antal registreringer i 2020 er 64.051, som vi vil lade stå ureguleret, da der i hvert fald ikke skal fraregnes de 10.000, og naturligvis også langt færre håndværkere, men med *) anføres, at det er et "corona-tal, samlet registreringer".

Materialebestand

	2016	2017	2018	2019	2020
DCB	383.178	351.186 *)	360.140	354.769	346.879

*) Her ses også en effekt af det nye bibliotekssystem, Cicero, hvor vi inden overgangen fik foretaget en grundig revision (oprydning) af materiale, så kun det stadig relevante overgik i det nye system.

Medarbejderantal

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Biblioteket, fuldtidsstillinger	42,44	41,99	42,86	41,77	42,07	41,78
Forskningsafdelingen, fuldtidsstillinger	4,50	4,00	4,00	3,67	3,17	1,75
Forskning & DSS (historikere)				6	5	4

3. Økonomisk oversigt

Udvikling i bevilliget tilskud fra den danske stat til DCB e. V. i alt (EURO)

	2016	2017	2018	2019	2020
Driftstilskud	3.741.183	3.759.126	3.822.000	3.563.894	3.606.690
Anlægstilskud	0	0	0	0	0
Projektilskud:					
1920-2020 i genforeningens tegn			200.176		
Oplev Sydslesvig (overgang til DCB medio 2018)			197.584		
Afstemningstiden og 2020 i Sydslesvigsk perspektiv		99.462			
E-bøger om Sydslesvig		84.005			
Sydslesvig for børn		55.780			
I alt EURO	3.741.183	3.998.373	4.219.760	3.563.894	3.606.690

Til løsning af opgaveporteføljen havde Dansk Centralbibliotek i 2020 indtægter for i alt 4.254.799 €, fordelt således:

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	3.606.690	26.833.774	84,77%
Offentlige tyske tilskud	492.019	3.660.621	11,56%
Øvrige tilskud	4.279	31.836	0,10%
Diverse Indtægter	151.811	1.129.474	3,57%
I alt EURO	4.254.799	31.655.705	100,00%

Til løsning af opgaveporteføljen havde Forskningsafdelingen i 2020 indtægter for i alt 306.761 €, fordelt således:

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	296.017	2.202.366	96,50%
SOF tilskud	0	0	0,00%
Salg af bøger	6.040	44.938	1,97%
Gaver og formålsbestemte gaver	4704	34.998	1,53%
Diverse Indtægter	0	0	0,00%
I alt EURO	306.761	2.282.302	100,00%

Dansk Centralbiblioteks regnskab 2020 fordelt på udgiftstyper

område	Udgifter i 2020 i alt €	Andel af sam- lede ud- gifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Sles- vig-Hol- sten i alt €	Andel Slesvig- Holsten i alt	Øvrige ind- tægter €	Andel øvrige ind- tægter
Biblioteks- virksomhed	4.392.489		3.606.690	82,11%	492.019	11,20%	156.090	3,55%
Personale	2.752.679	62,67%	2.260.236		308.338		97.818	
Administration	261.443	5,95%	214.672		29.285		9.291	
Bygninger	384.020	8,74%	315.320		43.016		13.646	
Materiale	624.823	14,22%	513.045		69.989		22.203	
Inventar	52.932	1,21%	43.463		5.929		1.881	
IT	222.345	5,06%	182.568		24.906		7.901	
Biler og busser	50.735	1,16%	41.659		5.683		1.803	
Afskrivninger	29.298	0,67%	24.057		3.282		1.041	
Div. Udgifter	14.214	0,32%	11.671		1.592		505	

Forskningsafdelingens regnskab 2020 fordelt på udgiftstyper

område	Udgifter i 2020 i alt €	Andel af sam- lede ud- gifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Sles- vig-Hol- sten i alt €	Andel Slesvig- Holsten i alt	Øvrige ind- tægter €	Andel Øvrige ind- tægter
Forsknings- afdelingen	344.843		296.017	85,84%	0	0,00%	10.744	3,12%
Personale	242.621	70,36%	208.269		0		7.559	
Trykning / adm.	18.992	5,51%	16.303		0		592	
Øvrige udgifter	83.230	24,14%	71.446		0		2.593	
Inventar	0	0,00%	0		0		0	
IT	0	0,00%	0		0		0	

Ved aftalens fremsendelse som udkast har foreningen i 2022 budgetterede indtægter og udgifter som følger:

Budgettal 2022 for biblioteket

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	3.660.971	27.237.624	85,42%
Offentlige tyske tilskud	482.000	3.586.080	11,25%
Øvrige tilskud	3.000	22.320	0,07%
Diverse indtægter	140.000	1.041.600	3,27%
I alt EURO	4.285.971	31.887.624	100,00%

Budgettal 2022 for forskningsafdelingen

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	300.471	2.235.504	93,18%
Offentlige tyske tilskud	-	-	0,00%
Øvrige tilskud	3.000	22.320	0,93%
Diverse indtægter	19.000	141.360	5,89%
I alt EURO	322.471	2.399.184	100,00%

Samlet budget 2022

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	3.961.442	29.473.128	85,96%
Offentlige tyske tilskud	482.000	3.586.080	10,46%
Øvrige tilskud	6.000	44.640	0,13%
Diverse indtægter	159.000	1.182.960	3,45%
I alt EURO	4.608.442	34.286.808	100,00%

4. Mål for Dansk Centralbiblioteks arbejde i 2022

Denne resultataftale indeholder mange elementer, der samlet set kan betragtes som det resultat, vi skal levere i 2021 og frem. Ud over de opgaver, der fremgår af vores strategi – har vi også valgt at beskrive de kerneopgaver, der skal varetages, og som vi supplerer med nogle særlige indsatser beskrevet som resultatmål. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. har i øvrigt tilsagn om resultataftale med delstaten Slesvig-Holsten for den igangværende periode 2020-2022. Dette sker ud fra ønsket om dokumentation af de ydelser, som kan forventes fra biblioteket, med mulighed for afvigelser drøftes og overordnet ens aftalestruktur som indeværende aftale.

4.1. De daglige opgaver – vores kerneopgaver

Helt overordnet er Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs kerneopgave at være bindeled mellem fortid, nutid og fremtid. Dette sker gennem de tilbud, biblioteket stiller til rådighed. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig hviler på den danske bibliotekslov, der præciserer, at biblioteker skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet. Biblioteker er en af grundpillerne i et demokratisk samfund og i takt med samfundets og brugernes udvikling skal bibliotekets tilbud også udvikle sig, så de til stadighed kan matche brugernes behov for at blive klogere på sig selv og verden, tilegne sig viden og få uventede oplevelser.

Formidling af klassiske bibliotekstilbud - bøger, tidsskrifter, aviser, film, musik og hjælp til litteratursøgninger - hører fortsat til kerneopgaven. Tilbud som IT-vejledning/introduktioner, borgerservice og digitale bibliotekstilbud er nye kerneopgaver for biblioteket, der også mærker behov for tilbud om "digital dannelse" – f.eks. øget viden om kildekritik på nettet. Bibliotekets kerneopgave er også at facilitere "mødestedet" – stedet, hvor man mødes til foredrag, udstillinger, koncerter, danskkurser, læsekredse, diskussioner om aktuelle emner – og stedet, hvor der er tid og rum til både (livslang) læring og fordybelse for den enkelte.

Forskning er en kerneopgave i Forskningsafdelingen og skal fremadrettet også være det i Den Slesvigske Samling lige som den folkelige formidling. Det gælder afholdelse af foredrag, rundvisninger og byrundture med historisk indhold, udstillinger, der viser Forskningsafdelingens og Den Slesvigske Samlings materiale. Det gælder også indsamling, registrering og bevaring af materiale om Slesvigs historie og om at vejlede og informere forskere, studerende og andre interesserede, som benytter arkivet og samlingen. For Forskningsafdelingen er det desuden en kerneopgave at indsamle, registrere og arkivere arkivmateriale fra det danske mindretal i Sydslesvig.

Implicit i alle bibliotekets kerneopgaver ligger et stort fokus på formidling af dansk og nordisk sprog, kultur og historie - og allerhelst i partnerskaber med andre centrale aktører både nord og syd for grænsen. Et udpluk af bibliotekets opgaver giver et indblik i de mangeartede emner:

Formidling i biblioteker og bogbusser:

- udvælgelse, accession, katalogisering af nye materialer – med tilsvarende kassation af gamle materialer
- velkommen til nye lånere – registrering, indmeldelse og intro til biblioteket
- modtagelse af og kontinuerlig support til danskkursister
- personlig formidling og vejledning – f.eks. intro til nye materialer og hjemmesider
- biblioteksorienteringer og rundvisninger
- formidling – og hjælp til søgning på/i diverse hjemmesider og databaser
- digital markedsføring i nyhedsbreve, på Facebook, Instagram mv.
- udstillinger med tilknyttede aktiviteter og fokus på relevante materialer
- præsentation af bibliotekets tilbud på f.eks. forældremøder og distriktsmøder,
- samfundsengagement, klimabevidsthed, bæredygtighed, borgerservice

Arrangementer:

- foredrag, forfatteraftener, debatarrangementer, årstidsfester, film for børn, læsekredse, hjælp til IT, formidlede filmforevisninger, book-talks, udstillingsprojekter, konkurrencer og lege; alle aktiviteter arrangeres så vidt muligt i samarbejdsrelationer, som f.eks. vores tilbud under "Forskningens døgn" (Forskningsafdeling, Den Slesvigske Samling, skoler); derudover deltagelse i en række aktiviteter i Sydslesvig, f.eks. Sommerhøjskolen, årsmøder, Fantasyfestival m.m., også tilbud på borgerservice/jura-området
- markedsføring omkring arrangementsvirksomheden – f.eks. program, plakater, flyer hjemmeside, nyhedsbreve, Facebook, pressemateriale m.m.

Udstillinger:

- 5-6 udstillinger årligt i samarbejde med Sydslesvigs danske Kunstforening samt med Foreningen Norden – og øvrige interesserede, relevante samarbejdspartnere
- udstillinger i udlånet – f.eks. om historiske emner, temaer og inspiration til læsning, fotoudstillinger, udstillinger for børn, udstillinger af udvalgte kunstnere eller projekter.
- gratis udlån af salene til aktiviteter arrangeret af danske organisationer inden for mindretallet.
- et par gange årligt anvendes udstillingsarealer og møderum også til konferencer, f.eks. også arrangeret af Universitæt Flensburg, men hvor alle har adgang.

4.2. Tilgængelighed og forudsætninger

Biblioteket i Flensburg har åbent 55 timer/uge (hele året, undtaget helligdage).

Biblioteket i Slesvig har åbent 20 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)

Biblioteket i Husum har åbent 18 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)

Fællesbiblioteket i Egerndorferde har åbnet 8 timer/uge (40 uger).

Bogbusserne har samlet åbent i 64 timer/uger (40 uger).

Lån af materialer fra biblioteket og betjening på biblioteket er vederlagsfrit for brugeren.

Biblioteket kan opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden.

Biblioteket skal gennem deltagelse i det almindelige lånesamarbejde søge at skaffe brugerne det materiale, som biblioteket ikke selv råder over (dansk og tysk lånesamarbejde). Biblioteket samarbejder med Dansk Skoleforenings skolebiblioteker/PLC'er, idet vi sammen med Skoleforeningen er ved at tilrette samarbejdsaftalen og opgavedelingen på dette punkt, henset til at i efteråret 2020 konkretiseres ændringsforslag til samarbejdsaftalen og PLC'er nyudvikles.

4.3. Igangværende og kommende indsatsområder

I dette afsnit introduceres en række indsatsområder, mens der i afsnit 4.4. er konkretiseret nogle udviklingsopgaver og – ønsker.

De præsenteres med fokus på, at de skal supplere – og kvalificere – vores løbende driftsopgaver, som udgør kernen i vores mangfoldige aktiviteter. Det er udgangspunktet, at ca. 20 % af vores ressourcer vil vi dedikere til udviklingsopgaver og aktiviteter, mens 80 % af ressourcerne går til den løbende drift. Arbejdet med både drifts- og udviklingsopgaver er naturligvis under forudsætning af, at der ikke sker væsentlige ændringer i vilkårene.

Udgangspunktet vil være følgende fem indsatsområder, som blev formuleret med resultataftalen for 2021, men pga. Corona-tiden kun indledningsvist videreudviklet.

Læselyst

Alle danske biblioteker forpligter sig over de kommende 3-4 år at styrke læselysten, og det gøres på en række områder. Vi er fra starten med i dette og det vil udmønte sig i flere initiativer, også i samarbejde med hhv. SdU og Skoleforeningen. Der vil være initiativer indenfor 10 overordnede nationale mål indenfor - f.eks. styrke de fysiske rammer, prioritere indkøb, involvere børn og deres voksne i udviklingen af nye bibliotekstilbud og som nævnt styrke samarbejdet med relevante, lokale partnere. Vi vil også fortsat tilbyde booktalks, Sommer- og Vinterbogen, som giver gode resultater.

Digital formidling

Dette punkt skal ses som styrkelse af vores formidling af digitale ressourcer, dvs. muligheden for at tilgå materialer digitalt som eReolen og lex.dk (Den store danske Encyklopædi), men også med et punkt som hedder "Digital formidling af Sydslesvig", primært Oplev Sydslesvig-initiativet. Endvidere kan nævnes, at generel kompetenceudvikling på det digitale er mere nødvendigt end tidligere.

Kompetencer

I forbindelse med at vi i efteråret 2020 ansætter en ny kursusansvarlig, vil området "danskurser" blive udvidet til også at omfatte andre kompetencer. Vi har fra flere sider fået opfordring om at tilbyde kursus i tysk, lige som kursus i dansk kultur, forvaltning og politik også efterlyses. Endvidere er der i mindretallet også ønske om at styrke digitale formidlingskompetencer.

Fællesskaber

Det har altid været tydeligt, og endnu mere måske under Corona-krisen, at biblioteket også er et sted til fællesskaber, de formelle (foreningsmøder, generalforsamlinger), som også de uformelle (læsekredse, studiegrupper, og den spontane hilsen mellem de, der kommer dagligt). Vi skal fortsat tænke i muligheder for at give borgerne disse muligheder og dermed bidrage både til kulturoplevelser, men også det vigtige sociale element i en tid, hvor mange bor alene.

Opgaveoptimering

Som følge af oplæg om opgaver, struktur og optimering er det nærliggende at konkretisere nogle forpligtende opgaver for biblioteket, så den store rapport også bliver udmøntet i konkrete undersøgelser, vi har udvalgt de fem nærmeste samarbejdspartnere i forhold til bibliotekets ydelser og indsat disse i resultataftalen (Grænseforeningen, Flensborg Avis, SdU, SSF, Skoleforeningen)

Aktualiseret i forhold til 2022 vil vi derfor også angive følgende videre perspektiver:

Mere nordisk

Med afslutningen af Nordisk Info Sønderjylland/Slesvigs virksomhed i 2021, vil der være opgaver, som falder væk, men også emner, som så kan tages op af biblioteket, typisk i samarbejde med Foreningen Norden eller, om politiske tendenser, konferencer med SSW eller om kulturelle temaer, med SSF.

Mere dansk-tysk

Med både det dansk-tyske kulturelle venskabsår og ikke mindst de flotte formuleringer om mindretallet som brobygger mv., må vi også se på, hvad biblioteket kan tilbyde for at fremme dansk-tysk forståelse, samarbejde og kendskab til de respektive lande og kulturer. Begge dele vil være delvist grænseoverskridende i forhold til ikke kun at fortælle det danske mindretal om dansk kultur, men at fortælle danskere om tyske tendenser, ja invitere til Tyskland og ikke kun det danske mindretal, og omvendt fortælle tysk flertalsbefolkning om Danmark, hvor vi kan komme til det.

Mere kvalitetstid

Med et udtryk lånt fra moderne dansk, vil vi i første omgang i filialerne afprøve en erfaring fra Corona-tiden, som egentlig er tankevækkende: den handler om at vores lånere får mere ud af lidt mindre åbningstid end omvendt. Det kan forklares ud fra, at med lidt mindre tid, så er chancen for at møder andre fra mindretallet på biblioteket ganske enkelt større. Det er selvfølgelig en balancegang, for tilgængelighed og adgang til det danske og samtaler med personalet har altid været en grund for mange til at komme. Så altså ændre åbningstider, ikke kun begrænse, men omplacere, så også fredage og lørdage hen over sommeren kommer i spil – for på den måde at sandsynliggøre flere møder hele året rundt.

Mere digitalt

Erfaringer under Corona bevirker at biblioteket arbejder mere målrettet på det digitale område. Der er nedsat En Digital Gruppe, der arbejder både med udadvendte digitale formidlingsopgaver som podcast og film, men også varetager intern opgradering af viden blandt kollegerne omkring f.eks. de digitale ressourcer, biblioteket tilbyder sine brugere. Dertil kommer videreudvikling af vores digitale produktioner, da vi nu i løbet af 2021 har fået regelmæssig lancering af bogpræsentationer på video, vi har en podcast kanal etableret både om det lokalhistoriske og lær-dansk elementer, samt digitale arrangementer, f.eks. en online læseklub. Dette muliggør bl.a. at dansksindede syd for Sydslesvig kan deltage – vi har allerede tilmeldinger, tilsvarende arrangementer, som streames kunne vises ved små sammenkomster i både Kiel og Hamborg, dette vil vi også forske nærmere i mulighederne for.

4.4. Nærmere om Bibliotekets udviklingsopgaver 2022 –

	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i %
	Læselyst			
2022		Læselyst for børn	Følge udvikling i Danmark og tage nye ideer op i Sydslesvig	
2022		Læselyst for børn	Planlægning af og forberedelse til læsefestival i Sydslesvig i samarbejde med Dansk Skoleforening for Sydslesvig.	10
2022		Læselyst for voksne	Nye læseaktiviteter for voksne	
2022		Læselyst	Imødekomme efterspørgsel på DCB-boglister	
	Digital formidling			
2022		Online formidling	Online læseklub for voksne	10
2022		E-ressourcer	Fokuseret formidling af bibliotekets e-ressourcer - også i biblioteketsrummet.	
2022		Teknologi på biblioteket	Formidling af bibliotekets egenproduceret podcasts og film	10
2022		Oplev Sydslesvig, inkl. Sydslesvigkalender	Portalen kører fra 2022 fuldt ud og også med "Sydslesvigkalender", som bl.a. Fl. Avis og andre kan bruge i formidling af aktiviteter i mindretallet.	
2022		Kulturministeriets nationale temaspor for biblioteker	Følge udviklingen i Danmark omkring tre nationale biblioteks temaspor og konkret tage tiltag i forhold til disse op i Sydslesvig	10
	Kompetencer			
2022		Fremme fokus på klimabevidsthed, bæredygtighed mv.	Skabe opmærksomhed omkring FN's verdensmål, f.eks. med debat og udstilling	10
2022		Viden om Danmark – f.eks. om dansk kunst, politik, arkitektur m.m.	Også tilbyde kompetenceudvikling til øvrige organisationer, f.eks. "seneste nyt i DK"	10
2022		Biblioteksorientering	Tilbyde kulturrejser til Danmark Biblioteksorientering sætter yderligere fokus på kildekritik og fake news.	

	Fællesskaber			
2022		Den demokratiske dialog	Kuraterer debatter – f.eks. om Sydslesvigting, aktuelle politiske emner	10
2022		Arrangere en slægtsforskerdag med fokus på de uformelle møder Fra 2021, pga. Corona	Som tidligere sørge for god tilslutning både af stande og besøgende, med mulighed for netværke, møde nye	
2022		Sydslesvigsk samarbejde om Den Børnekulturelle Rygsæk	Udvikling af nye tilbud til rygsækken	
2022		Bogbustræf Fra 2021, pga. Corona	Planlægning og afvikling af bogbustræf for danske, nordiske og tyske bogbusser inkl. konference.	10
2022		Nye aktiviteter i nye bogbusser	Udvikle og tilbyde nye aktiviteter i de nye bogbusser	
	Opgave- optimering			
2022		Samarbejdsaftale med Dansk Skoleforening for Sydslesvig.	Evaluering og evt. revision af samarbejdsaftalen fra 2021	10
2022		Opfølgning på Forvaltningschefanalyse fra 2020: møder med 5 organisationer om opgaver og omfordeling Fra 2021, pga. Corona	Møder med SdU, SSF, Skoleforeningen, FI. Avis og Grænseforeningen	
2022		Åbningstider i filialer	Evaluering af nye åbningstider i filialerne indført i 2021.	
2022		Gammel bogbus	Undersøge og teste koncepter for samarbejde organisation omkring en af de gamle bogbusser med anden sydslesvigsk organisation	10

4.5. Forskningsafdelingens opgaver 2022

Forskningsafdelingen, og i den forbindelse også Den Slesvigske Samling har i fællesskab indgået aftaler med både Syddansk Universitet, Aarhus Universitet, Rigsarkivet og Den Gamle By og hver for sig og sammen vil afdelingerne også fremover indgå i samarbejder med kultur- og forskningsinstitutioner i Danmark og Nordtyskland, som f.eks. Christian-Albrecht Universität zu Kiel og Københavns Universitet, jf. også det føromtalt samarbejde med ECMI.

Det er fortsat også vigtigt at Forskningsafdelingen er en naturlig samarbejdspartner for hele det danske mindretal i Sydslesvig, herunder især de danske organisationer. Dog særligt med tiden op til markering af Genforening mv. har vi mærket stigende efterspørgsel også fra f.eks. Danmarks Radio og andre medier.

Afdelingen deltager løbende i fælles undersøgelser og udgivelser, ligesom der afholdes fælles foredrag og andre arrangementer. Tilsvarende er det vigtigt, at Arkivet er og opfattes som hele mindretallets arkiv, og at det indsamlede materiale som udgangspunkt stilles frit til rådighed for alle interesserede brugere.

År	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.
2022	Forskningsprojekt 1	Turisme i efterkrigstiden, post.doc. projekt på Syddansk Universitet støttet af Dansk Centralbibliotek	Grundforskning	20
2022	Forskningsprojekt 2	Deltage i kommission, som undersøger og belyser Flensborg som regeringsby 1945	Grundforskning, samt potentielt forskellige formidlingsopgaver	10
2022	Forskningsprojekt 3	Ph.d. projekt om Den sønderjyske bevægelse i Danmark og dens betydning for udviklingen af national identitet og selvforståelse i tiden 1864-1920	Grundforskning og løbende formidling af forskellige elementer i Ph.d.-projektet, Aarhus Universitet	20
2022	Arkivopgaver	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og større omrokering af arkivmaterialer	Løbende indsamling og registrering, digitalisering samt afsluttet oprydning.	20
2022	Formidling 1	Foredrag, kronikker, øvrige artikler, udstillinger mm., også relateret arkiv.dk, fotos mv.	Min. 6 foredrag og 6 kronikker/artikler	20
2022	Formidling 2	Historiefortællinger via podcast	Min. 2 serier med hver 4 afsnit produceres	10

4.6. Øvrige forpligtelser

Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. er en tysk juridisk enhed, indført hos Amtsgericht Flensburg den 21. februar 1997 med nr. VR 1572 (Vereinsregister), med seneste justeringer tilført juni 2017. Biblioteket får ud over tilskud fra Danmark også tilskud fra Slesvig-Holsten, amterne Nordfrisland og Rendsborg-Egernførde, de amtsfrie byer Flensburg og Kiel samt ca. 80 kommuner i landsdelen Slesvig.

Som følge af tilskuddet fra tysk side og placeringen i Tyskland skal de til bevillingerne knyttede betingelser fra tysk side ligeledes tilgodeses f.eks. i form af Jahresabschluss, Verwendungsnachweis, Steuerbilanz og andre krav til regnskabsmæssig afrapportering m.v.. Således skal der tages hensyn til såvel regler, love, vejledninger tilknyttet de tyske bevillinger, tysk lovgivning generelt f.eks. i forhold vedrørende skat, moms, pensionsforsikringer m.v. som til danske regler på tilsvarende området, hvilket kræver, at biblioteket har dybtgående viden på samtlige områder for at kunne opfylde samtlige krav.

”Foreningens regnskabsudarbejdelse og administration er underlagt et betydeligt antal love og forskrifter, der omfatter såvel danske- som tyske regler om forvaltning, budget- og bevillingsregler, skatteret, momsret, ansættelsesret, bogføringsregler samt regnskabsregler. Et sådant omfattende sæt regler stiller betydelige krav til kompetencer og ressourcer” (citater fra Revisionsprotokollat af 27. marts 2012). Grundlæggende hviler Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen på danske forudsætninger, hvor det er muligt.

5. Bevilling, resultatvurdering og regnskabsaflæggelse

5.1. Bevilling

Sydslesvigudvalget yder i 2022 til Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. et grundtilskud på i alt 29.473.132 DKK fordelt med 27.237.622 DKK til biblioteksvirksomhed hhv. 2.235.510 DKK til forsknings- og arkivvirksomheden.

5.2. Udbetaling

Tilskuddet til Dansk Centralbibliotek afholdes af § 21.91.01. Tilskud til Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig. Dansk Centralbibliotek modtager tilskuddet i 12 lige store månedlige rater, der udbetales forud.

5.3. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2022 og løber indtil den 31. december 2022, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftalparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen pligt til at indberette opståede ændringer i deres virke, der har betydning for, om støtten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeren. Overordnet gælder det endvidere, at de opstillede resultatkrav og resultatmål tager udgangspunkt i hele Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs virke og er således ikke alene baseret på det af Sydslesvigudvalget besluttede driftstilskud. Som følge deraf vil evt. ændringer i den økonomiske ramme have indflydelse på graden af målopfyldelse.

5.4. Resultatvurdering og opfølgning

Årlig vurdering af resultatkrav og -mål

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig skal for 2022 til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Undervisningsministeriets anvendelse senest 1. juni 2023.

Sammen med årsregnskab og revisionsprotokollat indsendes ledelsens stillingtagen. Ledelsens stillingtagen skal være underskrevet af ledelsen. Af ledelsens stillingtagen skal det fremgå, hvordan ledelsen forholder sig til revisors evt. anbefalinger og kritiske bemærkninger i revisionsprotokollatet for det pågældende år. Undervisningsministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19. Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen. Drøftelse tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor målopfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Dansk Centralbibliotek derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde senest den 15. juli 2022. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig afrapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

Bekræftelse af igangværende aktivitet

Endvidere skal Dansk Centralbibliotek senest to uger forud for hver tilskudsudbetaling til Sydslesvigudvalgets sekretariat fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål- og resultatkrav, jf. Sydslesviglovens § 12 stk. 7.

5.5. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftalparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

5.6. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med de relevante underskrifter, jf. vedtægterne. Årsrapporten udarbejdes i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.m., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget, jf. seneste bekendtgørelse 2015, jf. efterfølgende bilag om regnskabspraksis.

5.7. Misligholdelse/opfølgning

Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20, stk. 2.

5.8. Opsigelse

Opsigelse i forbindelse med misligholdes af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Christian Juhl, MF
Formand for Sydslesvigudvalget

Christian Jürgensen
Formand for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.

Godkendt ved bevillingsbrev af 20. december 2021

Bilag vedr. anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. aflægges i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Årsregnskabet aflægges i EUR.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har ved indførelse af ovennævnte regnskabsbekendtgørelse foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret i en længere årrække er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Undervisningsministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår som de vedrører. I det omfang de modtages som øremærket kapitaltilskud, føres denne indtægt direkte på foreningens egenkapital.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver og indregnes som en indtægt i det fremtidige regnskabsår.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Materielle anlægsaktiver

Udlånsmaterialer, driftsmidler og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Afskrivning på disse aktiver påbegyndes, når aktiverne er klar til at blive taget i brug. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi (scrapværdi) efter afsluttet brugstid. Afskrivning beregnes lineært over den forventede brugstid, der udgør:

Udlånsmaterialer	4 år
Inventar	4 år
IT-udstyr	3 år
Biler og busser	4 - 10 år

Fortjeneste og tab ved afhændelse eller udrangering af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Den regnskabsmæssige værdi vurderes på balancedagen for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Hvis det er tilfældet, foretages nedskrivning, der udgiftsføres i resultatopgørelsen med det samme.

Udlånsmaterialer

Udlånsmaterialer er defineret som DCB's beholdning af bøger, lydbøger, musik CD'er, spil mv. til brug for udlån.

Inventar og IT-udstyr

Inventar og IT-udstyr er defineret som DCB's kontoradministrative IT-udstyr og inventar, der er anskaffet til brug for DCB's fremtidige opgavevaretagelse vedrørende produktion af varer, udførelse af tjenesteydelser eller til administrative formål. Inventar og IT-udstyr omfatter aktiver, med enkeltvis kostpris på over 6.500 euro, idet levetiden for disse vurderes at udgøre under et år.

Alle efterfølgende udgifter afholdt på inventar og IT-udstyr udgiftsføres, medmindre de afholdte udgifter er en forbedring, der forøger hovedaktivets funktionalitet væsentligt og denne er vedvarende.

Biler og busser

Biler og busser omfatter DCB's personbiler stillet til rådighed for personale samt bogbusser.

Biler afskrives over 4 år.

Busser afskrives over 10 år.

Værdipapirer

Værdipapirer, der er børsnoterede, optages til dagsværdi. Andre værdipapirer, som ikke er børsnoterede, måles til kostpris. Der nedskrives til genindvindingsværdien, såfremt denne måtte være lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Kontante tilskud der modtages i regnskabsåret, men som fra tilsagnsgiver vedr. fremtidige regnskabsår periodeafgrænses som en gældsforpligtelse under passiver.

Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominel værdi.

Pensionsforpligtelser

Under hensættelser er der indregnet den aktuar-mæssige beregnede forpligtelse til at yde medarbejdere pension, i det omfang denne pensionsforpligtelse ikke er afdækket af tredjepart.

Gæld

Gældsforpligtelser, herunder forpligtelser over for medarbejdere og kreditorer, er indregnet og målt til nominel værdi.